

NV Waterleidingmaatschappij Drenthe

Jaarverslag 2002

Samenstelling

Raad van commissarissen, ondernemingsraad,
directie alsmede aandeelhouders

Advies

Van de raad van commissarissen aan
de vergadering van aandeelhouders

Directieverslag

Bedrijfstak en omgeving

De openbare drinkwatervoorziening in Nederland
blijft in handen van de overheid

Samenwerking

De wmd werkt samen met partners in de water-
keten om haar doelstellingen te realiseren

(Drink)watervoorziening

De wmd heeft blijvende aandacht voor kwaliteit en
bescherming. Om de drinkwatervoorziening in
Drenthe op de lange termijn en waterwingebieden
onder bijzondere omstandigheden veilig te stellen,
zijn strategische grondwaterwinlocaties in het
watervoorzieningsplan opgenomen

Waterkwaliteit

Het drinkwater voldeed aan de normen voor
drinkwater, zoals deze zijn genoemd in het
Waterleidingbesluit

Klanten

Klanten ontvangen een jaarafrekening die gelijk is
aan het kalenderjaar

Dochters

Positieve ontwikkelingen in de samenwerking
met de Indonesische bedrijven

Personeel en organisatie

In het verslagjaar is, met het oog op een betere
efficiency, een grote reorganisatie doorgevoerd

wmd in vogelvlucht

Financiële resultaten
Kengetallen
Voorzieningsgebied

Samenstelling raad van commissarissen, ondernemingsraad, directie alsmede aandeelhouders

Raad van commissarissen

S.B. Swierstra	Voorzitter
A. Meijer	
G. Evenhuis	
Th. C. Verdegem	tot 03-07-2002
R.W. Munniksmā	vanaf 03-07-2002
M. Augusteijn	vanaf 03-07-2002

J. Wiersum Secretaris

Ondernemingsraad

K. Baas	Voorzitter
E.H. Meijer	Secretaris
K.S. Dijkema	
I. Bosma	
J. Lubbers	
H. Ramaker	

Directie

K.J. Hoogsteen

Overzicht van uitgegeven aandelen

<i>Aandeelhouders</i>	<i>Aantal aandelen</i>
Provincie Drenthe	870
Gemeente Aa en Hunze	53
Gemeente Assen	121
Gemeente Borger-Odoorn	54
Gemeente Coevorden	75
Gemeente Emmen	214
Gemeente Hoogeveen	111
Gemeente Midden-Drenthe	66
Gemeente Noordenveld	64
Gemeente Tynaarlo	43
Gemeente Westerveld	19
Gemeente De Wolden	50

Advies van de raad van commissarissen aan de vergadering van aandeelhouders

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 25 van de statuten van de vennootschap bieden wij u hierbij aan de balans en de winst- en verliesrekening over het jaar 2002, met de bijbehorende toelichting, alsmede het verslag van de directeur over de gang van zaken van de vennootschap en het gevoerde bestuur gedurende het boekjaar.

De geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2002 sluit met een negatief saldo van € 589.000. Het positieve saldo uit de gewone bedrijfsuitoefening bedraagt € 1.170.000, het negatieve saldo van de buitengewone baten en lasten € 1.760.000 en het positieve saldo van het minderheidsbelang van derden € 1.000. Het Eigen Vermogen van de vennootschap per 31 december 2002 bedraagt € 27.296.000.

De jaarrekening wordt, conform artikel 25 lid 4 van de statuten, ter goedkeuring aan u voorgelegd. Wij stellen u voor uit de reserves een dividend uit te keren van 7% over het geplaatste kapitaal en het verliessaldo ten laste van de reserves te brengen.

Wij spreken onze waardering uit voor de wijze waarop personeel en directie zich in het verslagjaar hebben ingezet voor de drinkwatervoorziening in het verzorgingsgebied van de vennootschap.

Assen, 25 april 2003

Namens de raad van commissarissen,

S.B. Swierstra
J. Wiersum

Voorzitter
Secretaris

Tarieftoezicht

De rijksoverheid is teruggekomen op haar standpunt maatstafconcurrentie in te voeren voor de waterleidingbedrijven. Besloten is nu dat allereerst het bestaande toezichtmodel - toezicht door de algemene vergadering van aandeelhouders en raad van commissarissen - wordt geëvalueerd. Vervolgens zal een toezichtarrangement worden bepaald dat op de watersector het meest van toepassing kan zijn. Het ministerie zal voor het laatste gebruik maken van het afwegingskader voor de regulering van netwerksectoren. De eerder door ons geuite bezorgdheid dat vormen van toezicht te zeer leiden tot toespitsing op de hoogte van de tarieven, waardoor waarden als milieu, leveringszekerheid en kwaliteit, in ieder geval op de langere termijn, naar beneden zullen worden bijgesteld, is enigszins verminderd maar nog lang niet verdwenen.

Eigendom

Het wetsontwerp waarin de publieke eigendom van waterleidingbedrijven wordt geregeld, waarmee de nutsfunctie van de watersector wordt benadrukt, is in het verslagjaar van advies voorzien door de Raad van State. Verwacht wordt dat deze wet in het komend verslagjaar vastgesteld wordt.

Schaalvergroting

De schaalvergroting binnen de waterleidingsector in Nederland is ook in 2002 weer volop doorgegaan. Ook de wmd onderkent dat een bepaalde schaalvergroting positieve efficiency-effecten kan hebben. Feitelijk moet echter geconstateerd worden dat in de benchmark de kleinere bedrijven betere resultaten laten zien dan de grotere. De wmd wil door intensivering van de samenwerking met Waterbedrijf Groningen de efficiency verhogen. De wmd heeft op haar eigen wijze medio december 2002 feestelijk stilgestaan bij haar 65-jarig bestaan als zelfstandige onderneming.

Legionella

In het verslagjaar werd ten aanzien van de voorgenomen intensieve controle op legionella - als onderdeel van de publieke taak van waterleidingbedrijven - een drastisch ander standpunt ingenomen door de overheid. De op basis van het eerder geformuleerde rijksbeleid in gang gezette interne organisatieopbouw teneinde aan deze taak te kunnen voldoen werd daarom teruggedraaid.

Waterfabriek

Op 11 juli zijn de projecten waterfabriek en multimediegebouw als onderdeel van de nieuwe uitbreiding van het Noorder Dierenpark feestelijk in gebruik genomen.

De volledig gesloten kringloop van het water in het Noorder Dierenpark en de integrale aanpak van de gehele waterhuishouding heeft enorme belangstelling van waterminnend Nederland. Dit werd ook nog geïllustreerd door het bezoek van Z.K.H. Prins Willem Alexander aan de waterfabriek kort voor de officiële opening. De resultaten van de zuiveringsprocessen zijn boven verwachting goed. Met name de Living Machine en de ultrafiltratie-installaties laten een betrouwbare en goede performance zien. Met betrekking tot de publieke belangstelling zal nog een verbeteringslag nodig zijn om het unieke van dit project duidelijker en inzichtelijker over te brengen.

Waterbedrijf Groningen

De reeds bestaande samenwerking met WBGr werd geïntensiveerd. Gezamenlijk werd een nieuwe bedrijfs-CAO met gelijke loonlijn overeengekomen met de vakorganisaties. Verder werd voorgenomen tot gezamenlijke aanschaf van nieuwe financiële, personeels-, project- en inkoopssystemen over te gaan. Op het gebied van het Verbruikers Informatie Systeem werd een gezamenlijke koers gevolgd. De afdeling documentaire informatievoorziening van zowel WBGr als wmd gaat met dezelfde systemen en onder gezamenlijke leiding werken.

KIWA

De samenwerking van de waterleidingbedrijven in het onderzoeksinstituut KIWA heeft in het verslagjaar een geheel andere dimensie gekregen. Het onderzoeksprogramma (BTO) heeft tot doel inzicht te verkrijgen in de kwaliteitsproblemen die op middellange en lange termijn spelen. Het maatwerk per bedrijf is afgeschaft.

De gehele waterleidingbranche heeft zich gecommitteerd aan collectief onderzoek gedurende de komende tien jaar. Hiermee is de vooraanstaande plaats van het KIWA als onderzoeksinstituut en daarmee de kwaliteit van de gehele watervoorziening van Nederland voorlopig verzekerd.

De aansturing van het onderzoek vindt direct plaats door een College van Opdrachtgevers, waarin alle waterleidingbedrijven zijn vertegenwoordigd.

Kartonnen doos

Om tot een systematische en gestructureerde onderbouwing en keuzes te komen van het onderzoek op lange termijn werkt onder de naam 'Kartonnen Doos' een aantal vertegenwoordigers van verscheidene waterleidingbedrijven met KIWA samen om op basis van toekomstverkenningen en trendanalyses te komen tot projectvoorstellen.

De wmd is hierin ook vertegenwoordigd.

De tweede doelstelling van de Kartonnen Doos is de ontwikkeling van de deelnemers zelf.

Een prima initiatief van het KIWA.

Waterschappen

De samenwerking met het Waterschap Velt en Vecht in de Waterfabriek verloopt uitstekend en genereert nieuwe initiatieven tot samen optrekken in de waterketen.

Met Velt en Vecht wordt verder samengewerkt in het project Stroomdal.

Met de waterschappen Hunze en Aa's en Reest en Wieden werden gezamenlijke MT-vergaderingen gehouden om de mogelijkheden van verdere samenwerking te verkennen.

Het waterketenoverleg waaraan de provincie Groningen en de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest deelnemen werd uitgebreid met deelname van de wmd.

Gemeenten

De wmd heeft met alle 12 gemeenten in Drenthe een nieuwe uniforme overeenkomst gesloten betreffende de levering van bluswater. Deze regeling bepaalt en verdeelt de taken en kosten voor aanleg en onderhoud van brandkranen en het gebruik daarvan tussen het waterbedrijf en de brandweerkorpsen van de gemeenten.

Met de gemeenten Aa en Hunze en Assen zijn besprekingen gestart met betrekking tot het meeliften van de rioolheffing en afvalstoffenheffing op de nota's van de wmd. Het meeliften zal per 1 januari 2003 zijn beslag krijgen.

Strategisch

Teneinde ook de drinkwatervoorziening in Drenthe op lange termijn en waterwingebieden onder bijzondere omstandigheden veilig te stellen is een drietal strategische grondwaterwinlocaties in het watervoorzieningsplan opgenomen.

Met de provincie Drenthe heeft overleg plaatsgevonden over opnemings van deze locaties in het Provinciaal Omgevings Plan (POP). De locatie te Assen wordt mede gebruikt als toekomstige golfbaan. De wmd heeft een belang genomen in de onderneming die de golfclub gaat exploiteren en een overeenkomst gesloten omtrent gebruik en onderhoud van het terrein.

Grondwater

De provincie Drenthe is voornemens de Provinciale Milieu Verordening - de beschermingsbasis voor de grondwaterbescherming - te dereguleren.

Wij hebben onze zorgen op dat punt bij de provincie aanhangig gemaakt. De voorwaarden voor een duurzame drinkwatervoorziening dienen naar onze mening publiekrechtelijk te blijven worden geregeld.

De wmd is samen met de provincie gestart met het ontwikkelen van gebiedsvisies, gecombineerd met een risico-analyse, in de grondwaterbeschermingsgebieden.

Monitoring

Om tijdig te kunnen inspelen op een veranderende grondwaterkwaliteit ontwikkelt de wmd monitorsystemen rondom de kwetsbare winningen. Waarnemingsputten rondom onze winputten worden regelmatig bemonsterd op diverse waterkwaliteitsaspecten.

Bij de winningen Noordbargeres en Valtherbos wordt dat al geruime tijd gedaan.

In 2002 is dat ook voor het eerst in Leggeloo uitgevoerd. Het monitorsysteem van Gasselte wordt komend verslagjaar ontwikkeld.

Uit de huidige monitorrapportages blijkt dat het dichloorpropaangehalte (Valtherbos en Noordbargeres) zich volgens prognose ontwikkelt. Enige zorg voor de toename van nitraat is wel op zijn plaats. Het dioxaangehalte in het grondwater van Noordbargeres blijft vrij stabiel.

Landbouw

Het convenant met de landbouw inzake resultaatbeloning en schadevergoeding aan landbouwers in grondwaterbeschermingsgebieden is met een jaar verlengd. De gebiedsvisies en risicoanalyses zullen van invloed zijn op de toekomstige af te sluiten convenanten.

Veiligheid

Landelijk is de werkgroep (BeNeWater) bezig richtlijnen te ontwikkelen voor een basis-beschermingsniveau.

Op voorhand wordt hier door de wmd al op ingespeeld. Medio 2003 zal de richtlijn bekend zijn en zal de wmd deze richtlijn implementeren in haar bedrijfsvoering.

Kwaliteit

Overeenkomstig het Waterleidingbesluit 2001 is door Waterlaboratorium Noord bacteriologisch en chemisch onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het door de pompstations onttrokken grondwater, zowel voor, tijdens als na de zuivering op 268 punten in het distributiegebied. De overzichten van de kwaliteit van het ruwe grondwater en het uitgaande reine water van de pompstations zijn als bijlage aan het verslag toegevoegd.

Het gedistribueerde water voldeed aan de normen voor drinkwater, genoemd in het nieuwe Waterleidingbesluit 2001, met uitzondering van te lage waarden voor de saturatie-index (SI) op enkele locaties in de distributiegebieden Kruidhaars, Noordbargeres, Valtherbos en inkoop De Punt.

Een lage SI betekent dat het water bij een normale temperatuur (ca. 10 graden) in lichte mate kalkoplossend is. Dit heeft verder geen gevolgen voor de volksgezondheid. De Inspectie VROM heeft tegen deze normoverschrijding dan ook geen bezwaar.

Werken

In het verslagjaar is verder gewerkt aan de inrichting van het puttenveld van de winning Breevenen. Tevens is gestart met de transportleiding van Annen naar Assen. Door deze verbinding zal met name de nieuwe wijk Kloosterveen van Assen van drinkwater worden voorzien en wordt de leveringszekerheid van Assen gerealiseerd volgens VEWIN-normen. Medio 2003 zullen zowel het wingebied Breevenen als de transportleiding naar Assen in bedrijf worden gesteld.

Op Valtherbos na is de gehele productieregio Zuidoost voorzien van de nieuwste automatiseringsapparatuur. Voor pompstation Leggeloo is een spoelwaterbehandeling geheel voorbereid. De uitvoering zal in 2003 plaatsvinden.

Ontharding

Besloten is om het drinkwaterproductiebedrijf Zuidwolde te voorzien van een onthardingsinstallatie. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wensen van inwoners van Zuidwolde.

Aan de inwoners is toegezegd dat de installatie medio 2004 in bedrijf zal komen. Welke zuiveringstechnologie hier toegepast gaat worden (traditionele pelletontharding of door middel van membraanfiltratie), wordt nog onderzocht.

Membraanfiltratie

De wmd past nu op inmiddels vijf locaties membraanfiltratie toe met name in ander waterinstallaties . Deze nieuwe zuiveringstechnologie is veelbelovend, maar levert ook de nodige problemen op. Om deze het hoofd te kunnen bieden vindt uitgebreid technologisch onderzoek plaats naar verbetering en optimalisatie. De wmd neemt daarbij landelijk gezien een vooraanstaande plaats in.

Aarding via leiding

Alhoewel niet toegestaan zijn er nog steeds aarding in huizen via metalen aansluitleidingen van de waterleiding. Samen met Essent en Rendo is een project gestart om alle aarding in metalen aansluitleidingen te saneren.

Leidingen

Uitbreiding van en reparatie aan het leidingnet in 2002

Hoofdleiding	Km	Aantal
Nieuwbouw	35,2	
Vervanging en reconstructie	33,0	
waarvan vervallen AC leidingen	21,0	
waarvan verwijderd	14,6	
Storingen lekkages		603
Aansluitingen		
Nieuwbouw	44,8	2.516
Tijdelijk		715
Wijzigingen		614
Storingen/lekkages		3.223
KLIC meldingen		6.230

De samenstelling van het hoofdleidingnet (ca. 4120 km) naar materiaalsoort is:

PVC	55,4 %
Asbestcement	38,1 %
Gietijzer	5,7 %
HPE/overig	0,8 %

Jaarproductiecijfers

Drinkwater in m³ aangevuld met in- en verkopen

Pompstations	1998	1999	2000	2001	2002	% t.o.v.	Spelwater	Overige prod. verliezen	Ruwwater	Totaal	Vergunning (in mm ³)
Assen	3.550.469	3.664.284	3.706.100	3.627.524	3.698.150	1,95	20.027	1.580	3.899.857	5,0	
Annen	1.133.736	1.007.945	1.032.689	1.769.013	1.909.459	7,94	25.223	1.516	1.936.198	8,4	
Gasselte	2.254.833	2.395.925	2.361.341	2.330.671	2.286.978	-1,87	82.844	2.344	2.372.166	2,5	
Zuidlaren	979.622	975.060	1.009.766	4.333	0	-	0	0	0	0,0	
Beilen	3.317.410	3.290.890	3.020.298	3.238.654	3.058.696	-5,56	81.998	3.510	3.144.204	4,0	
Ruinerwold	1.473.781	1.609.107	1.787.496	1.809.136	1.859.390	2,78	15.566	6.200	1.881.156	2,5	
Zuidwolde	978.128	1.062.469	966.562	967.604	983.578	1,65	85.487	75	1.069.140	1,0	
Leggeloo	618.489	730.473	702.193	668.928	693.800	3,72	12.530	605	706.935	1,0	
Hoogeveen	3.218.445	3.512.863	3.628.914	3.498.051	3.485.897	-0,35	30.324	2.817	3.519.038	6,0	
Valtherbos	5.166.925	5.168.979	5.029.072	4.841.813	5.157.394	6,52	145.114	1.657	5.304.165	6,5	
Noord-											
bargeres	4.739.795	4.745.288	4.549.136	4.463.755	4.098.856	-8,17	12.645	63.681	4.175.182	5,0	
Kruidhaars	1.844.635	1.841.263	1.683.461	1.759.775	1.682.434	-4,39	76.214	-115	1.758.533	2,0	
Dalen	982.750	1.040.305	1.096.561	1.133.826	1.121.535	-1,08	24.611	185	1.146.331	2,0	
Subtotaal	30.259.018	31.044.851	30.573.589	30.113.083	30.036.167	-0,26	792.683	84.055	30.912.905	45,9	
Inkoop engros											
Nietap	1.454.870	1.223.664	1.423.700	1.135.381	1.217.586	7,24					
De Punt	872.200	1.113.221	857.814	1.320.730	997.679	-24,46					
Verkoop engros											
VITENS	-1.036.410	-1.597.414	-1.787.167	-1.808.262	-1.855.076	2,59					
Subtotaal	31.549.678	31.784.322	31.067.936	30.760.932	30.396.356	-1,19					
Inkoop overig											
WBG	18.596	19.932	11.669	7.786	9.186						
VITENS											
(WMO)	1.415	1.498	1.624	1.770	1.496						
VITENS											
(WLF)	6.077	4.070	2.856	7.806	6.492						
Verkoop overig											
WBG				-5.880							
VITENS											
(WMO)	-4.686	-5.475	-3.259	-639	-953						
VITENS											
(WLF)	-118.823	-109.083	-102.403	-78.587	-73.416						
Totaal	31.452.257	31.695.264	30.978.423	30.693.188	30.339.161						

Waterlaboratorium Noord heeft bacteriologisch en chemisch onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het door de drinkwaterproductiestations onttrokken grondwater, zowel voor, tijdens als na de zuivering, almede op 271 punten in het distributiegebied, overeenkomstig de voorschriften van het Waterleidingbesluit. Het door de drinkwaterproductiestations afgeleverde drinkwater voldeed aan de normen voor drinkwater, zoals deze zijn genoemd in het Waterleidingbesluit.

In het verslagjaar werden 45.467 analyses uitgevoerd (2001: 51.848) in 7.931 monsters (2001: 7.975 monsters). Omgerekend naar KIWA-punten omvatten de werkzaamheden 431.102 punten (2001: 416.775 punten).

Werkzaamheden door het laboratorium

Aantal punten per onderzoek	
Fysisch chemisch	114523
Metalen	65192
Biologie	114150
1,2-dichloorpropanaan	29.350
1,4-dioxaan	14.950
Organisch overig	92.937

Regio Zuidwest

Parameter	Eenheid	Beilen		Ruinerwold		Zuidwolde		Leggeloo		Hoogeveen	
		ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein
Temperatuur	°C	10.5	10.6	10.1	11.0	10.4	10.7	10.2	10.7	11.2	11.5
Zuurgraad	pH	7.05	7.53	6.80	7.68	6.67	7.47	7.04	7.85	6.85	8.15
Zuurstof	mg/l	1.0	9.5	<0.5	10.5	<0.5	7.4	<0.5	10.7	<0.5	10.3
Troebelheid	FTU		0.35		<0.1		<0.1		0.12		<0.1
Kleur	mg Pt/l		7		10		11		3		7
El. Gel.											
Vermogen	mS/m	41.5	39.9	34.1	33.7	45.6	41.7	35.0	32.8	49.0	31.8
Chloride	mg/l	232	217	207	196	288	255	172	155	320	180
Waterstof-											
carbonaat	mg/l	20	20	14	16	20	20	23	23	18	20
Sulfaat	mg/l	18	18	4.1	4.8	<0.5	<0.5	14	14	<0.5	<0.5
Natrium	mg/l	12.8	13.0	10.3	10.4	14.9	15.1	13.1	12.9	13.0	13.4
Kalium	mg/l	1.7	1.6	1.1	1.2	1.6	1.5	1.8	1.8	1.4	1.5
Calcium	mg/l	69.0	70.3	57.4	59.9	73.1	73.0	54.0	52.7	87.8	47.5
Magnesium	mg/l	6.1	6.1	5.5	5.8	7.2	7.4	3.9	3.9	7.6	7.7
Tot. Hardheid	mmol/l	1.97	2.01	1.66	1.73	2.12	2.12	1.51	1.47	2.50	1.50
Vrij Koolzuur	mg/l	40	13	62	8	115	16	34	5	86	2
Ammonium	mg/l	0.36	<0.025	0.40	<0.025	1.10	<0.025	0.10	<0.025	0.51	<0.025
Nitriet	mg/l	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008
Nitraat	mg/l	<0.6	1.4	<0.6	1.6	<0.6	4.7	6.2	6.9	<0.6	2.2
Ortho-fosfaat	mg/l P	0.22	<0.017	0.20	<0.017	0.28	<0.017	0.39	<0.017	0.24	<0.017
Silicaat	mg/l		12		12		14		11		12
Opgelost org.											
Koolstof	mg/l	2.7		5.0		5.6		2.0		3.8	
Ijzer	mg/l	7.1	0.03	7.7	<0.02	10.6	<0.02	8.7	<0.02	8.6	<0.02
Mangaan	mg/l	0.18	0.012	0.23	<0.005	0.29	<0.005	0.24	<0.005	0.24	<0.005
Aluminium	mg/l	<5	<5	5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	13

Regio Noord

Parameter	Eenheid	Assen		Gasselte		Annen		Noordbargeres	
		ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein
Temperatuur	°C	11.0	11.1	9.5	9.7	10.6	10.4	10.1	10.2
Zuurgraad	pH	7.11	7.78	6.99	7.77	7.32	7.51	6.89	7.68
Zuurstof	mg/l	<0.5	9.0	<0.5	11.3	<0.5	10.5	<0.5	11.3
Troebelheid	FTU		<0.1		0.18		0.11		0.24
Kleur	mg Pt/l		5		<3		3		<3
El. Gel.									
Vermogen	mS/m	48.0	36.2	25.3	29.8	31.3	29.6	42.0	37.8
Chloride	mg/l	275	193	106	133	191	172	134	97
Waterstof-									
carbonaat	mg/l	32	29	19	20	12	12	37	38
Sulfaat	mg/l	<0.5	0.9	21	23	5.7	9.1	64	63
Natrium	mg/l	23.0	21.3	11.6	12.1	9.0	9.2	18.7	18.5
Kalium	mg/l	1.8	1.8	1.4	1.5	1.4	1.2	3.7	4.0
Calcium	mg/l	76.0	51.9	32.8	47.4	54.6	52.2	49.0	47.6
Magnesium	mg/l	6.4	6.4	4.2	4.4	4.3	4.2	6.5	6.3
Totale									
Hardheid	mmol/l	2.16	1.55	0.99	1.36	1.54	1.47	1.49	1.45
Vrij Koolzuur	mg/l	35	9	24	4	18	11	48	4
Ammonium	mg/l	0.61	<0.025	0.05	<0.025	0.07	<0.025	0.22	<0.025
Nitriet	mg/l	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008
Nitraat	mg/l	<0.6	2.4	<0.6	<0.6	<0.6	<0.6	0.8	2.0
Ortho-fosfaat	mg/l P		0.04	0.16	<0.017	0.23	<0.017	0.18	<0.017
Silicaat	mg/l		11		8.1		10		7.9
Opgel. org.									
Koolstof	mg/l	1.5		0.5		1.2		1.8	
Ijzer	mg/l	4.2	<0.02	7.8	0.02	4.4	<0.02	13.9	<0.02
Mangaan	mg/l	0.11	<0.005	0.31	<0.005	0.22	<0.005	0.51	<0.005
Aluminium	mg/l	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5

Regio Zuidoost

Parameter	Eenheid	Valtherbos		Kruidhaars		Dalen	
		ruw	rein	ruw	rein	ruw	rein
Temperatuur	°C	9.6	9.8	10.2	10.3	10.1	10.2
Zuurgraad	pH	6.49	7.55	6.67	7.32	6.42	7.55
Zuurstof	mg/l	<0.5	9.9	<0.5	10.4	<0.5	10.5
Troebelheid	FTU		<0.1		0.32		0.20
Kleur	mg Pt/l		5		3		<3
El. Gel.							
Vermogen	mS/m	29.2	26.8	32.6	39.5	48.5	
Chloride	mg/l	54	124	100	157	74	143
Waterstof-							
carbonaat	mg/l	22	22	22	19	52	54
Sulfaat	mg/l	22	28	24	68	55	
Natrium	mg/l	12.3	12.6	11.5	11.0	25.0	27.9
Kalium	mg/l	1.2	1.3	1.8	1.7	3.7	3.5
Calcium	mg/l	45.5	33.4	57.2	35.7	65.2	
Magnesium	mg/l	2.8	3.6	3.6	7.2	6.6	
Totale							
Hardheid	mmol/l	0.40	1.25	0.98	1.58	1.19	1.90
Vrij Koolzuur	mg/l	53	7	48	15	60	8
Ammonium	mg/l	<0.025	0.08	<0.025	0.16	<0.025	
Nitriet	mg/l	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008	<0.008
Nitraat	mg/l	<0.6	<0.6	<0.6	<0.6	<0.6	0.7
Ortho-fosfaat	mg/l P	<0.017	0.26	<0.017	0.21	<0.017	
Silicaat	mg/l		8.7		10		8.6
Opgel. org.							
Koolstof	mg/l	1.0		1.6		1.5	
Ijzer	mg/l	<0.02	9.5	0.02	12.4	<0.02	
Mangaan	mg/l	<0.005	0.32	0.007	0.42	<0.005	
Aluminium	mg/l	<5	<5	<5	<5	<5	

Klanten

Meteropname

In januari 2002 is de wmd overgestapt op het opnemen van de meterstanden voor alle klanten ineens, waar dit voorheen in blokken over het jaar heen gebeurde. De klanten kregen de gelegenheid hun stand zelf middels het insturen van een kaart, via een gratis telefoonnummer of via internet door te geven.

De klanten ontvangen nu een jaarafrekening die gelijk is aan het kalenderjaar. Deze werkwijze bleek succesvol en wordt de volgende jaren gehandhaafd.

Internet

Er is een geheel vernieuwde internetsite van de wmd verschenen. Interactie met de klant is daarmee verhoogd.

Naast het doorgeven van meterstanden kunnen ook verhuizingen, klachten en verzoeken om informatie eenvoudig via de site digitaal worden doorgegeven.

Tevens zijn daarop de wmd-wandelroutes, die zijn uitgezet in de wingebieden, op te roepen.

Dochters

Algemeen

De onderverdeling in activiteiten gesplitst naar binnen- en buitenland is in het verslagjaar verlaten.

Gekozen is om de fiscaliteit hierin sturend te laten zijn.

VOF Anloo

De wmd heeft in het verslagjaar ongeveer drie personeelsleden bij de VOF (bronwater productie) kunnen detacheren. In de bottelarij werd een omzet gerealiseerd van ongeveer 160.000 vijf gallon flessen.

IndoWater

De besprekingen en onderhandelingen met de waterleidingbedrijven van Manado, Minahasa, Bitung en Maluku Utara inzake samenwerking en ontwikkeling van de drinkwatervoorziening zijn in het verslagjaar intensief geweest.

Verwacht wordt dat in de loop van 2003 de nodige contracten kunnen worden afgesloten.

Bezetting

Het aantal werknemers aan het eind van het verslagjaar bedroeg

N.V. Waterleidingmaatschappij Drenthe	185
BètaWater B.V.	1
Totaal	186
Fte's	176

De gemiddelde leeftijd per 31 december 2002 was 45 jaar.

	Totaal	Mannen	Vrouwen
t/m 24	2	2	0
25 t/m 34	17	11	6
35 t/m 44	64	51	13
45 t/m 54	78	73	5
55 jaar en ouder	24	23	1

In 2002 traden 5 mensen in dienst. Zes werknemers verlieten de dienst.

Het overlijden als gevolg van een ongeval van Arthur van Dijk, Hoofd Informatisering & Automatisering, kwam als een schok voor ons allen. Hij was een zeer gedreven, vakbewaam medewerker, een voortrekker op zijn vakgebied.

De gemiddelde leeftijd van de instromers in 2002 bedroeg 34 jaar. In 2003 zullen 16 personen ouder dan 55 jaar de wmd verlaten waardoor de gemiddelde leeftijd verder zal dalen.

Eenzijds is er tengevolge van efficiencyverbetering weinig tot geen instroom van nieuwe medewerkers, anderzijds beperkt de uitstroom zich tot diegenen die met vervroegd pensioen kunnen. De wmd wil daarom met gerichte maatregelen jongeren in huis halen teneinde ook binnen de organisatie vernieuwing te stimuleren en jongeren de kans te geven werkervaring op te doen.

Reorganisatie

In het verslagjaar werd een grote reorganisatie binnen exploitatie doorgevoerd die per 1 maart 2003 zijn beslag zal krijgen.

Het aantal regio's wordt van drie naar twee teruggebracht. Binnen de regio's wordt het aantal teams van drie naar twee teruggebracht. Door deze samenvoeging kan beter gebruik gemaakt worden van de aanwezige kwaliteiten van de medewerkers.

Naast deze reorganisatie werden andere, kleinere reorganisaties doorgevoerd. Binnen de afdeling Techniek zijn de taken herverdeeld; de afdeling bestaat nu uit het Projectenbureau (ingenieursbureau en werkplaats), Watervoorziening en Technologie & Omgeving.

Watervoorziening houdt zich bezig met de prognose van het waterverbruik en het maken van plannen voor uitbreiding van het distributienet en productiestations alsmede het ontwikkelen en faciliteren voor allerlei beleidszaken aangaande de techniek, met name voor distributie. Technologie & Omgeving houdt zich bezig met nieuwe technologische ontwikkelingen, het nemen van initiatieven om samenwerking in de waterketen op te bouwen, grondwaterbeschermings- en ruimtelijk ordeningsbeleid. De werkzaamheden met betrekking tot de voorbereiding van transportleidingen is in de regio's onder gebracht.

De exploitatie productie is toegevoegd aan de Afdeling Exploitatie. Distributie en productie zijn nu in dezelfde afdeling samengebracht. Een aparte afdeling Verkoop is opgericht. Dit om alle aspecten rondom verkoop en de daarmee gepaard gaande geldstromen beter te kunnen bewaken. De inkoopfunctie wordt teruggebracht naar de lijn.

Sociaal Plan

Met de vakorganisaties werd een Sociaal Plan overeengekomen op grond waarvan werknemers van 55 jaar en ouder onder bepaalde voorwaarden vervroegd konden uittreden.

Van dit Sociaal Plan maken per 1 januari 2003 elf personen, per 1 april vijf personen en per 1 september één persoon gebruik.

Formatie

Tengevolge van de reorganisaties, verschuiving van taken en invoering van andere werkwijzen wordt de structurele formatie van het bedrijf met ca. 10% verminderd. Er ontstaan amper vacatures door het vertrek van werknemers op grond van het Sociaal Plan.

Functiewaardering

Na langdurige onderhandelingen met de vakorganisaties werd overeenstemming bereikt over een nieuwe marktconforme loonlijn voor nieuw personeel. Zittend personeel kan kiezen voor de oude loonlijn.

De onderhandelingen zijn samen met Waterbedrijf Groningen gevoerd. Waterbedrijf Groningen en wmd hebben nu, voor nieuw personeel, dezelfde loonlijn.

Anders werken

Er is een proef gestart met het beschikbaar maken van leidinginformatie op de monteusbussen teneinde grotere efficiency te verkrijgen bij het afhandelen van storingen aan het leidingnet. Evaluatie vindt plaats in 2003.

Kwaliteitszorg

De invoering van integrale kwaliteitszorg binnen de wmd, op basis van de ISO-normen, is ook in het verslagjaar voortgezet. De planning is dat de wmd in 2003 gecertificeerd zal zijn.

Financiële resultaten (vennootschappelijk)

In het Financieel Plan 2002 is voor het boekjaar 2002 een positief resultaat begroot van € 2.586.000. Het gerealiseerde resultaat van de vennootschap bedraagt € 589.000, en is derhalve € 3.175.000 lager, de belangrijkste oorzaken voor de afwijkingen tussen het geraamde en gerealiseerde resultaat zijn:

Inkomsten

Netto omzet waterverkoppen	-784.000 ¹⁾
Geactiveerde bedrijfskosten	+245.000
Overige bedrijfsopbrengsten	+751.000 ²⁾

Som der bedrijfsopbrengsten	+212.000

Kosten

Waterinkoop	-25.000
Energie	-77.000
Uitbesteed werk	-585.000 ³⁾
Personeelskosten	+77.000
Afschrijvingen	-489.000
Grondwaterbelasting	-95.000
Overige bedrijfskosten	-277.000

Som der bedrijfslasten	-493.000

Financieel resultaat	-400.000 ⁴⁾
Resultaat Deelnemingen	-326.000 ⁵⁾
Buitengewoon resultaat	-2.168.000 ⁶⁾

Per saldo	-3.175.000

¹⁾ Daling wordt veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de schattingen.

²⁾ Hogere opbrengst zijn vnl. het gevolg van het doorberekenen van de kosten van het Multimediagebouw aan het Noorder Dierenpark. Deze opbrengsten waren niet in de raming meegenomen.

³⁾ De hogere kosten werden enerzijds veroorzaakt door extra inleen van personeel en anderzijds door huur van computercapaciteit bij het automatiseringscentrum.

⁴⁾ Ten gevolge van de financiering van extra investeringsactiviteiten in financiële vaste activa stegen de financieringslaste.

⁵⁾ Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het nog niet realiseren van activiteiten.

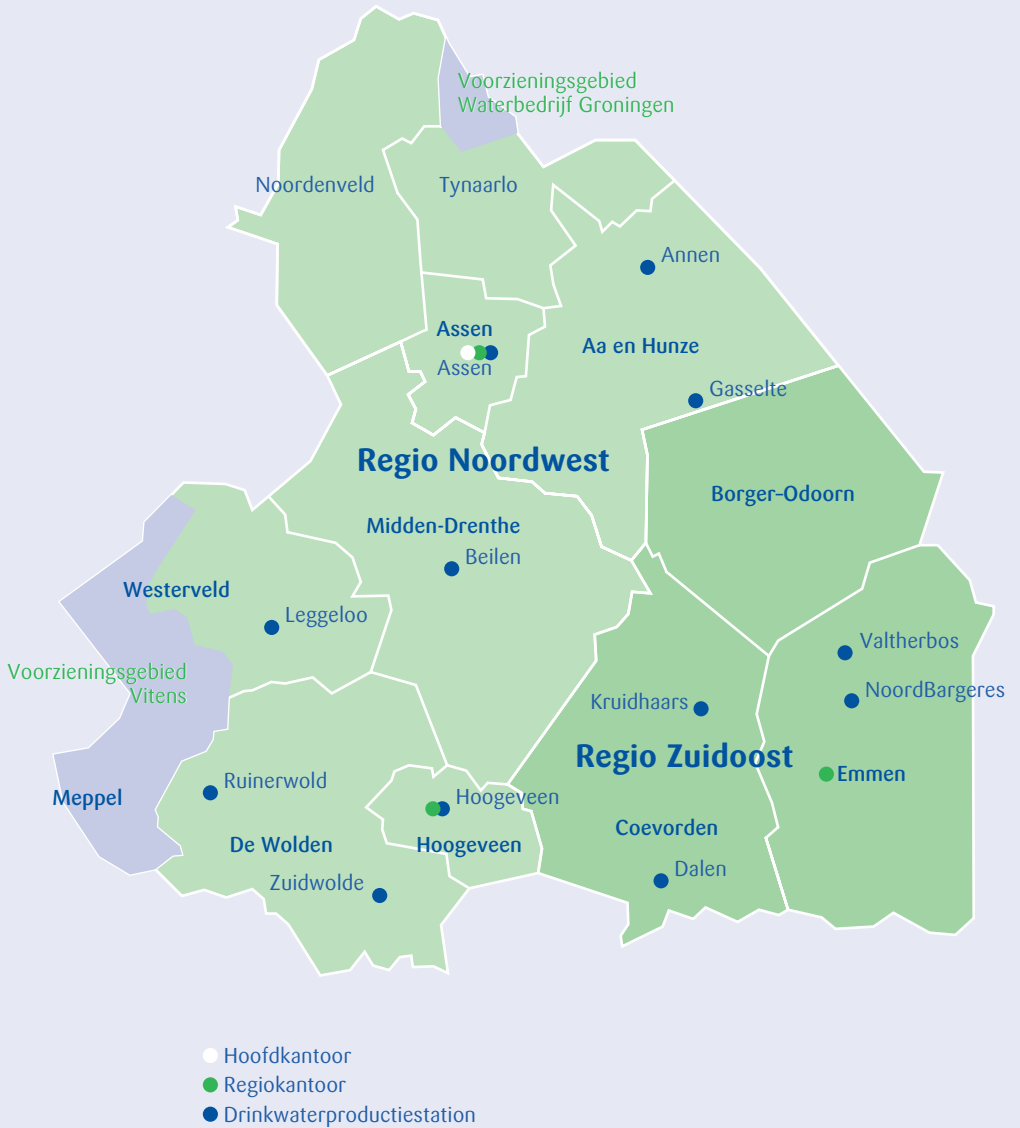
⁶⁾ In de raming was een boekwinst op de verkoop van het voormalige Laboratorium in Schipborg meegenomen, welke verkoop nog niet heeft plaats gevonden. In de gerealiseerde kosten zijn de kosten meegenomen van de vervroegde uittreding van 16 medewerkers.

Kengetallen nv Waterleidingmaatschappij Drenthe (Vennootschappelijk)

Bedragen in duizenden euro's tenzij anders aangegeven

Algemeen	2002	2001	2000	1999	
Productie en inkoop	32.251	32.569	32.871	33.381	x 1.000 m ³
Eigen en onverantwoord verbruik	1.594	1.926	1.549	1.594	x 1.000 m ³
Levering totaal	30.657	30.643	31.322	31.787	x 1.000 m ³
waarvan engros	1.912	1.887	1.892	1.712	x 1.000 m ³
Lengte hoofdleidingnet	4.120	4.085	4.064	4.034	in km
Aantal aansluitingen	179.021	177.327	176.200	174.037	per 31/12
gemiddeld aantal aansluitingen	178.174	176.764	175.119	173.264	
Verbruik kleinverbruik	139	138	143	146	m ³ /aansl
Balans					
Aanschafwaarde materiële vaste activa	162.859	157.051	131.014	120.122	
Boekwaarde materiële vaste activa	109.156	109.215	88.710	82.932	
Boekwaarde in % van aanschafwaarde	67,0	69,5	67,7	69,0	
Boekwaarde per aansluiting per 31/12	610	616	503	477	€ / aansl
Investerings in het jaar (netto)	6.102	26.030	34.613	30.598	
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	20,7	20,9	22,7	22,4	
Eigen vermogen in % van het balanstotaal +/- hypotheek	22,6	22,8	25,0	24,9	
Resultaten					
Netto omzet water	33.499	32.321	31.417	30.533	
Geactiveerde bedrijfslasten	1.779	1.890	2.053	861	
Overige opbrengsten	2.232	1.955	1.220	1.232	
Afschrijvingen	6.097	5.647	5.218	5.091	
Rente	3.684	3.307	2.795	3.225	
Loonkosten incl. sociale lasten	9.101	8.411	7.925	7.711	
Overige kosten	11.510	11.482	10.962	9.385	
grondwaterbelasting	5.431	5.283	5.271	5.341	
Mutatie in voorzieningen	-	-	-	818-	
Bedrijfsresultaat excl. Deelnemingen	1.687	2.036	2.520	2.691	
Bedrijfsresultaat					
Verkopen in eigen voorzieningsgebied	28.745	28.756	29.430	30.075	x 1.000 m ³
Opbrengst	103	99	95	96	€ct/m ³
Opbrengst per aansluiting(gemiddeld)	188,01	182,85	179,40	176,22	€ / aansl
Afschrijvingen in % van aanschafwaarde	3,90	3,60	3,98	4,80	
Rentepercentage langlopende leningen	5,81	5,52	5,97	6,03	
Kapitaalslasten per aansluiting in €	56	50	45	48	per 31/12
Overige kosten per aansluiting in €	64	65	63	54	per 31/12
Grondwaterbelasting per aansluiting in €	30	30	30	31	per 31/12
Aantal werknemers in FTE's	176	178	172	173	per 31/12
Gemiddeld aantal werknemers in FTE's	176	174	172	174	
Personeelskosten per werknemer (FTE)	51.710	47.253	45.028	44.316	€
Aantal aansluitingen per werknemer (FTE)	1.012	1.015	1.001	1.006	

Voorzieningsgebied wmd

Geconsolideerde balans per 31 december 2002

Na winstverdeling (bedragen in duizenden euro's)

Activa	31 december 2002	31 december 2001
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	124	37
Materiële vaste activa	114.218	115.072
Financiële vaste activa	<u>14.683</u>	<u>13.322</u>
	129.025	128.431
Vlottende activa		
Voorraden	488	453
Vorderingen	2.106	3.873
Liquide middelen	<u>555</u>	<u>519</u>
	<u>3.149</u>	<u>4.845</u>
	132.174	133.276
Passiva		
Groepsvermogen	27.296	27.891
Minderheidsbelang van derden	-5	-4
Langlopende schulden		
Leningen	85.463	86.215
Kortlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	11.506	11.044
Schulden aan handelscrediteuren	3.084	6.167
Belastingen en premies sociale verzekeringen	616	624
Overige schulden	<u>4.214</u>	<u>1.339</u>
	<u>19.420</u>	<u>19.174</u>
	132.174	133.276

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2002

(Bedragen in duizenden euro's)

	2002	2001
Netto omzet waterverkopen	34.551	33.303
Geactiveerde salarissen	1.779	1.890
Overige bedrijfsopbrengsten	<u>2.153</u>	<u>1.890</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	38.483	37.083
Waterinkoop	1.165	1.122
Elektrische energie	1.074	951
Kosten uitbesteed werk	4.594	5.220
Personeelskosten	9.165	8.457
Afschrijvingen	6.382	6.033
Grondwaterbelasting	5.431	5.283
Overige bedrijfskosten	<u>5.277</u>	<u>4.681</u>
Som der bedrijfslasten	<u>33.088</u>	<u>31.747</u>
Bedrijfsresultaat	5.395	5.336
Rentebaten	1.559	1.256
Rentelasten	<u>5.651</u>	<u>5.015</u>
Financieel resultaat	<u>-4.092</u>	<u>-3.759</u>
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening voor belastingen	1.303	1.577
Vennootschapsbelasting	101	106
Resultaat deelnemingen	<u>-234</u>	<u>155</u>
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening na belastingen	1.170	1.838
Buitengewone lasten	1.760	306
Minderheidsbelang van derden	<u>1</u>	<u>2</u>
Resultaat	-589	1.534

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2002

Bedragen in duizenden euro's

	2002	2001
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	5.395	5.336
Aanpassing voor: afschrijvingen	6.445	6.172
Verandering in werkkapitaal		
Vorderingen	1.767	1.942
Voorraden	-35	30
Kortlopende schulden	<u>246</u>	<u>254</u>
	1.978	2.226
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Ontvangen/betaalde interest	-4.092	-3.759
Betaald dividend	-6	-6
Vennootschapsbelasting	101	106
Buitengewone baten/lasten	<u>-1.760</u>	<u>-306</u>
	<u>-5.757</u>	<u>-3.965</u>
	8.061	9.769
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	125	
Investerings in materiële vaste activa	5.721	25.682
Desinvesterings in materiële vaste activa	-168	-156
Investerings in financiële vaste activa per saldo	<u>1.595</u>	<u>1.272</u>
	-7.273	-26.798
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aangetrokken langlopende schulden	6.000	20.882
Aflossing langlopende schulden	<u>-6.752</u>	<u>-6.577</u>
	<u>-752</u>	<u>14.305</u>
Mutatie geldmiddelen	36	-2.724
Stand per 1 januari	519	3.243
Stand per 31 december	555	519

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van NV Waterleidingmaatschappij Drenthe en haar dochtermaatschappijen bestaan voornamelijk uit de zorg voor en instandhouding van de (drink)watervoorziening in haar verzorgingsgebied, benevens het verrichten van alle werkzaamheden, daarmee in verband staande, in de ruimste zin.

Consolidatie

Geconsolideerd worden die ondernemingen waarin de wmd rechtstreeks of middellijk voor meer dan 50% deelneemt in het geplaatste kapitaal en waar NV Waterleidingmaatschappij Drenthe beslissende zeggenschap kan uitoefenen. De financiële gegevens worden voor 100% opgenomen; het aandeel van derden in het groepsvermogen en de groepswinst is vermeld onder 'minderheidsbelang van derden'. Voorts wordt het belang in VOF Anloo (37%) naar evenredigheid in de consolidatie betrokken. In de geconsolideerde jaarrekening zijn betrokken de jaarrekeningen van de vennootschap NV Waterleidingmaatschappij Drenthe alsmede die van de volgende deelnemingen:

Naam	Vestigingsplaats	Deelname in %
NoordWater BV	Assen	100
NorthWater BV	Assen	100
GietWater BV	Assen	99
BètaWater BV	Assen	99
Anl'eau BV	Assen	100
VOF Anloo	Annen	37
IndoWater BV	Assen	100
Tirta Drenthe BV	Assen	100
Tirta Sulawesi BV	Assen	100

Regeling vervroegde uittreding personeel

In 2002 zijn werknemers in dienst van NV Waterleidingmaatschappij Drenthe van 56 jaar en ouder in de gelegenheid gesteld vervroegd uit te treden. Hiervan hebben 16 werknemers gebruik gemaakt. De hieruit voortvloeiende kosten zijn onder de buitengewone lasten verantwoord.

Grondslagen voor waardering

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De onder deze post begrepen goodwill wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en wordt afgeschreven in 5 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, onder aftrek van de bijdragen van derden, en verminderd met de daarover berekende afschrijvingen. De gronden ten behoeve van het project Waterland zijn gewaardeerd op vervangingswaarde.

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend naar een vast percentage van de aanschafwaarde of vervaardigingskosten.

Financiële vaste activa

Hypothecaire leningen

Hypothecaire leningen worden conform de voor werknemers van NV Waterleidingmaatschappij Drenthe geldende hypotheekregeling verstrekt aan haar personeelsleden. Op de leningen vinden contractuele aflossingen en rentebetalingen plaats.

De aflossingsverplichtingen binnen één jaar zijn onder vlottende activa opgenomen.

Deelnemingen

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere intrinsieke waarde. De deelneming Intaquin B.V. wordt gewaardeerd tegen het aandeel in de geschatte nettovermogenswaarde per balansdatum.

PT Dream Sukses Airindo en PT Inowa Prima Consult worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs in euro's onder aftrek van de geleden verliezen. Met koerseffecten wordt geen rekening gehouden.

Vennootschapsbelasting

Dit betreft latente aanspraken inzake vennootschapsbelasting uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie, gewaardeerd tegen het nominale tarief.

Overige vorderingen

Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, zonodig onder aftrek van een voorziening voor mogelijk oninbare posten.

Flottende activa

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen standaardprijzen, die de laatst betaalde inkooprijzen benaderen. Waar nodig wordt voor incourantheid een voorziening getroffen.

Overige activa en passiva

Voor zover niet anders is aangegeven, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komende boekjaar op langlopende leningen zijn gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Grondslagen resultaatbepaling

Netto omzet

De netto omzet omvat het aan afnemers in rekening gebrachte waterverbruik in het lopende boekjaar tot aan de laatste opnamedatum van de watermeters, aangevuld met het nog te faktureren verbruik in de resterende periode tot de balansdatum. Het nog te faktureren verbruik over 2002 is gebaseerd op een integrale meteropname in de eerste week van 2003.

Geactiveerde salarissen

Dit betreft werkzaamheden verricht door eigen personeel ten behoeve van investeringsprojecten, gewaardeerd tegen de directe personeelskosten.

Bedrijfslasten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Vennootschapsbelasting

Ingevolge de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 (artikel 2, leden 3 en 7) is de vennootschap niet onderworpen aan de heffingen van deze wet. Bij de deelnemingen, die belastingplichtig zijn, wordt de belasting over het resultaat berekend door toepassing van het geldende tarief op het resultaat van het boekjaar. Met fiscaal vrijgestelde bedragen danwel niet aftrekbare bedragen wordt dienovereenkomstig rekening gehouden.

Toelichting op de geconsolideerde balans

(Bedragen in duizenden euro's)

Immateriële vaste activa

Dit betreft de goodwill die is betaald bij de overname van de activa en passiva van de Stichting Gietwaterproject Zuidoost Drenthe, alsmede het proportionele deel (37%) van de goodwill ingebracht door Intersource B.V. in VOF Anloo. Voorts is het proportionele deel in de kosten van de ontwikkeling van de bottelfabriek onder de immateriële vaste activa opgenomen. Deze activa worden in 5 jaar afgeschreven ten laste van het resultaat.

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

	2002	2001
Stand per 1 januari	37	56
Investerings	125	
Afschrijvingen	<u>-38</u>	<u>-19</u>
Boekwaarde per 31 december	124	37
Aanschafwaarde per 31 december	218	93
Afschrijvingen per 31 december	<u>94</u>	<u>56</u>
Boekwaarde per 31 december	124	37

Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de boekwaarden is als volgt:

	Totaal	Gebouwen en terreinen	Machines en Installaties	Leidingen	Overige	Werken in uitvoering
Boekwaarde per 1 januari 2002	115.072	35.824	24.248	29.101	2.364	23.535
Investerings onder aftrek van bijdragen van derden per saldo	5.721	13.714	7.493	2992	790	-19.268
Afschrijvingen	-6.407	-1.479	-2.357	-1.575	-996	-
Desinvesteringen	-168	-39			-129	
Boekwaarde per 31 december 2002	114.218	48.020	29.384	30.518	2.029	4.267
Aanschafwaarde	169.553	61.030	45.855	50.309	8.092	4.267
Cumulatieve afschrijvingen	55.335	13.010	16.471	19.791	6.063	-
Boekwaarde per 31 december 2002	114.218	48.020	29.384	30.518	2.029	4.267

In de investeringen in 2002 is aan bouwrente begrepen een bedrag van € 489.000. Het gehanteerde rentepercentage is 4,5%.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn als volgt samengesteld:

	2002	2001
Hypothecaire leningen personeel		
Stand per 1 januari	11.029	10.665
Uitbreiding	905	963
Aflossingen	-610	-526
Stand per 31 december	11.324	11.102
Aflossingen komend jaar	65	73
Totaal	11.259	11.029
Niet geconsolideerde deelnemingen		
Aquanet bv 400 aandelen	30	30
Reststoffenunie bv 209 aandelen	9	11
Kiwa nv 35 aandelen	12	12
Bos en Golf bv 40%	176	-
PT Dream Sukses Airindo 58%	786	786
Inowa PT 50%	25	25
Intaquin bv 50%	-411	-178
WaterFonds Indonesie bv 13%	136	97
Ad Fontes bv 50%	8	8
	771	791
Rekeningen courant		
PT Dream Sukses Airindo	207	178
Leningen		
Personeel	13	17
Bos en Golf bv	680	-
Vof Gisu	68	68
Waterlaboratorium	500	567
VOF Anloo	304	
Intaquin bv	253	145
Noorder Dierenpark	289	289
	2.107	1.086
Vennootschapbelasting		
Berekend over		
1999 t/m 2002	339	238
Totale financiële vaste activa	14.683	13.322

De aflossingsverplichtingen van de hypothecaire leningen personeel in de eerstkomende vijf jaren zijn als volgt:

2003	65
2004	68
2005	71
2006	72
2007	75
2008 en verder	10.973
	11.324

Vlottende activa

De vlottende activa zijn als volgt samengesteld:

	2002	2001
Vorraden		
Vorraden leidingmateriaal, watermeters en verpakkingsmateriaal	511	476
Af: voorziening incurante voorraden	23	-23
Stand per 31 december	488	453
Vorderingen		
Te ontvangen watergelden	282	1.467
Algemene debiteuren	1.021	2.060
Voorziening oninbare vorderingen	-657	-513
Omzetbelasting	497	
Voorschot Stichting Vakantieverblijven	282	286
Stichting Gietwater Zuidoost Drenthe	30	30
Vooruitbetaald/nog te ontvangen	109	342
Te ontvangen bijdragen van derden	116	114
Aflossing hypothecaire leningen	65	73
Stichting Masai	342	0
Diversen	19	14
Stand per 31 december	2.106	3.873
Liquide middelen		
Kas	3	12
Kredietinstellingen	552	507
Stand per 31 december	555	519
Totaal vlottende activa	3.149	4.845

Groepsvermogen

Voor de toelichting op het groepsvermogen en het verloop van het eigen vermogen van de vennootschap wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke balans.

Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen onderhandse leningen van kredietinstellingen en pensioenfondsen e.d.

In 2000 heeft NV Waterleidingmaatschappij Drenthe, ter financiering van een aantal projecten, een lening groot ca. € 15.000.000 aangetrokken van de Europese Investeringsbank. De volgende voorwaarden zijn overeengekomen:

- meer dan 50% van de aandelen blijft in handen van publiekrechtelijke organen.
- financiering is bestemd voor specifieke projecten.
- projecten blijven voor de projectduur in economisch eigendom van de WMD.
- de netto-schuldpositie is maximaal 8 keer de operationele cashflow gedurende de laatste 12 maanden.
- solvabiliteitseis van 22%.

	2002	2001
Leningen		
Stand per 1 januari	92.765	77.480
Afgeïst	-6.557	-5.597
Nieuwe leningen	6.000	20.882
Stand per 31 december	92.208	92.765
Verplichting voormalig personeel	-	7
Aflossingen komend jaar	-6.745	-6.557
Stand per 31 december	85.463	86.215

Het overzicht van de aflossingsverplichtingen op de onderhandse leningen voor de eerstkomende vijf jaren en verder, gegroepeerd naar rentepercentage, is als volgt:

Jaar van aflossing	Totaal	3-5%	5-7%	7-9%	9-11%
2003	6.745	1.708	3.341	1.537	159
2004	6.588	1.708	3.245	1.476	159
2005	6.194	1.708	3.063	1.264	159
2006	9.896	4.023	4.563	1.151	159
2007	7.226	1.254	5.018	886	68
2008 en verder	55.559	10.234	42.747	2.306	272
	92.208	20.635	61.977	8.620	976

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn als volgt samen gesteld:

	2002	2001
Kredietinstellingen		
Rekening courant saldi	2.311	1.893
Aflossingsverplichting langlopende leningen	6.745	6.557
Interest	2.450	2.594
Stand per 31 december	11.506	11.044
Handelscrediteuren	3.084	6.167
Belasting en premies Sociale Verzekeringen		
Loonheffing	106	180
Sociale verzekeringen	49	50
Omzetbelasting	-	-226
Pensioenpremies	81	70
Waterbelasting en grondwaterheffingen	380	550
Stand per 31 december	616	624
Overige schulden		
Afkoopsomregeling		
vervroegde uittreding personeel	1.760	
Afdrachten Zuiverings- en Waterschappen	1.079	596
Dividend	6	6
Te betalen vakantietoeslag	354	339
Overige	1.015	398
Stand per 31 december	4.214	1.339
Totaal kortlopende schulden	19.420	19.174

Niet uit de balans blijvende verplichtingen:

NV Waterleidingmaatschappij Drenthe betaalt IZR premie (Interprovinciale Ziektekosten Regeling) voor oud werknemers en hun partners. Deze verplichting is niet in de jaarrekening opgenomen. De jaarlijkse premie bedraagt ca. 100 duizend euro.

GietWater b.v. wint haar water uit oppervlaktewater. De belastingdienst is echter van mening dat desalniettemin grondwaterbelasting verschuldigd is. In verband hiermee heeft de belastingdienst over de periode 1 januari 2001 tot en met 30 september 2001 een aanslag opgelegd groot € 245.000. Tegen de aanslag is bezwaar aangetekend. Met de belastingdienst wordt over deze kwestie overleg gevoerd. De claim tot en met 2002 kan maximaal ca. € 500.000 belopen.

NV Waterleidingmaatschappij Drenthe is tezamen met Waterbedrijf Groningen aansprakelijk voor de schulden van de stichting Waterlaboratorium Noord.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(Bedragen in duizenden euro's)

Netto omzet waterverkopen

(inclusief heffing grondwaterbelasting)

De netto omzet betreft de opbrengst van:

	Opbrengst		Gem. aant. aansl.	
	2002	2001	2002	2001
Kleinverbruik	27.087	26.178	177.281	175.874
Grootverbruik	4.412	4.263	893	890
Levering zusterbedrijven	1.132	1.084		
Vergoeding brandkranen en sprinklers	736	669		
	33.367	32.194	178.174	176.764
Correctie kleinverbruik voorgaande jaren	-	75		
Sub-totaal drinkwater	33.367	32.269	178.174	176.764
Industriewaterverbruik	373	358	1	1
Bottelwaterverbruik	62		1	
Gietwaterverbruik	749	676	136	141
Totaal	34.551	33.303	178.312	176.906

	Afzet x 1.000 m ³		Gem. opbr. in ct/m ³	
	2002	2001	2002	2001
Kleinverbruik	24.590	24.262	110,16	107,90
Grootverbruik	4.155	4.494	106,19	94,86
Levering zusterbedrijven	1.912	1.887	59,21	57,45
Onverantwoord verbruik	1.594	1.926	-	
Sub-totaal drinkwater	32.251	32.569	103,46	99,08
Industriewaterverbruik	467	444	79,87	80,63
Bottelwaterverbruik	160		104,73	
Gietwaterverbruik	2.051	1.895	36,52	35,67
Totaal	34.929	34.908	98,92	95,40

Geactiveerde salarissen

Dit betreft toegerekende personeelskosten aan in eigen beheer vervaardigde productie- en distributiemiddelen.

Overige bedrijfsopbrengsten

Dit betreft alle opbrengsten die geen verband houden met de verkoop van water, zoals opbrengst werken voor derden, opbrengst huren en pachten, vergoeding incasso- en afsluitkosten en meeliftopbrengsten van zuiverings- en waterschappen.

Waterinkopen

Dit betreft ingekochte hoeveelheden water bij zusterbedrijven.

Kosten uitbesteed werk

Tot deze post behoren onder meer de kosten van uitbesteed onderhoud aan terreinen, gebouwen, machines en installaties en leidingwerken, kosten van uitzendkrachten, onderzoek waterkwaliteit en computercentrum.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld:

	2002	2001
Salarissen	6.928	6.492
Sociale lasten	914	830
Pensioenlasten	806	690
Pseudo-premies	-171	-172
Overige personeelskosten	688	617
Totaal	9.165	8.457

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn als volgt samengesteld:

	2002	2001
Immateriële vaste activa	38	19
Materiële vaste activa:		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.479	1.162
Machines en installaties	2.357	2.156
Leidingen en watermeters	1.575	1.563
Overige vaste bedrijfsmiddelen	996	1.272
	6.407	6.153
Resultaat bij verkoop	-63	-76
Doorbelaste afschrijvingskosten		-63
	6.344	6.014
Totaal afschrijvingen	6.382	6.033

Overige bedrijfskosten

Tot deze post behoren onder meer de kosten van waterzuivering en waterwinning, huisvestingskosten, kosten technische bedrijfsmiddelen en vervoersmiddelen, reis- en verblijfkosten, belastingen en verzekeringen, porti- en telefoonkosten, adviezen, algemene bedrijfsbehoeften, provinciale grondwaterheffing, vergoeding landbouwschaderegeling.

Grondwaterbelasting

Dit betreft een grondwaterbelasting van € 0,176 per m³ onttrokken grondwater.

Financiële baten en lasten

De rentelasten hebben betrekking op betaalde rente langlopende leningen. De rentebaten hebben met name betrekking op ontvangen hypotheekrente leningen personeel en bouwrente.

Vennootschapsbelasting

De post vennootschapsbelasting heeft betrekking op de berekende belasting over de resultaten van de belastingplichtige dochterondernemingen van de vennootschap.

Buitengewone lasten

De buitengewone lasten zijn als volgt samengesteld:

	2002	2001
Afkoopsom regeling vervroegde uittreding personeel	1.760	
Dotatie reservering dubieuze debiteuren		213
Dotatie voorziening vakantiedagen		93
Totaal	1.760	306

Overige informatie

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2002 hadden de vennootschap en de volledig geconsolideerde dochtermaatschappijen gemiddeld 176 werknemers (FTE) in dienst (2001:174). Kort na balansdatum is afscheid genomen van 16 werknemers die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid vervroegd uit te treden.

Bestuurders en commissarissen

De commissarissen ontvingen gezamenlijk een beloning van € 14.064 over 2002.

De commissarissen in overheidsdienst ontvingen de beloning niet persoonlijk.

Op grond van Boek 2 BW, titel 9, artikel 383 lid 1, kan vermelding van de bezoldiging van de bestuurder achterwege blijven.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2002

Na winstverdeling (bedragen in duizenden euro's)

Activa	31 december 2002	31 december 2001
Vaste activa		
Materiële vaste activa	109.156	109.215
Financiële vaste activa	<u>20.573</u>	<u>20.086</u>
	129.729	129.301
Vlottende activa		
Voorraden	474	453
Vorderingen	1.686	3.506
Liquide middelen	<u>3</u>	<u>11</u>
	<u>2.163</u>	<u>3.970</u>
	131.892	133.271
Passiva		
Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	79	79
Herwaarderingsreserve	903	903
Statutaire reserve	25.747	26.342
Bestemmingsreserve Ambon	<u>567</u>	<u>567</u>
	27.296	27.891
Langlopende schulden		
Leningen	85.463	86.215
Kortlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	11.506	11.044
Schulden aan handelscrediteuren	2.970	6.126
Belastingen en premies sociale verzekeringen	536	650
Overige schulden	<u>4.121</u>	<u>1.345</u>
	<u>19.133</u>	<u>19.165</u>
	131.892	133.271

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2002

(Bedragen in duizenden euro's)

	2002	2001
Netto omzet waterverkopen	33.499	32.321
Geactiveerde salarissen	1.779	1.890
Overige bedrijfsopbrengsten	<u>2.232</u>	<u>1.955</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	37.510	36.166
Waterinkoop	1.148	1.104
Elektrische energie	1.021	883
Kosten uitbesteed werk	4.398	5.088
Personeelskosten	9.101	8.411
Afschrijvingen	6.097	5.647
Grondwaterbelasting	5.431	5.283
Overige bedrijfskosten	<u>4.943</u>	<u>4.407</u>
Som der bedrijfslasten	<u>32.139</u>	<u>30.823</u>
Bedrijfsresultaat	5.371	5.343
Rentebaten	1.962	1.707
Rentelasten	<u>5.646</u>	<u>5.014</u>
Financieel resultaat	<u>-3.684</u>	<u>-3.307</u>
	1.687	2.036
Resultaat deelnemingen	<u>-516</u>	<u>-196</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.171	1.840
Buitengewone lasten	1.760	306
Resultaat	<u>-589</u>	<u>1.534</u>

Algemene toelichting

Algemeen

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling voor de vennootschappelijke en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Geconsolideerde vennootschappen worden gewaardeerd tegen het aandeel in de nettovermogenswaarde per balansdatum.

Overige activa en passiva

Voor de grondslagen voor de waardering van overige activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Toelichting op de vennootschappelijke balans

(Bedragen in duizenden euro's)

Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de boekwaarden is als volgt:

	Totaal	Gebouwen en terreinen	Machines en Installaties	Leidingen	Overige	Werken in uitvoering
Boekwaarde per						
1 januari 2002	109.215	34.176	20.472	28.685	2.347	23.535
Investerings onder aftrek van bijdragen van derden per saldo	6.270	13.714	8.016	3.024	785	-19.269
Afschrijvingen	-6.161	-1.422	-2.179	-1.570	-990	-
Desinvesteringen	-168	-39	-	-	-129	-
Boekwaarde per						
31 december 2002	109.156	46.429	26.309	30.139	2.013	4.266
Aanschafwaarde	162.859	59.261	41.411	49.867	8.055	4.266
Cumulatieve afschrijvingen	-53.703	-12.832	-15.102	-19.728	6.042	-
Boekwaarde per						
31 december 2002	109.156	46.429	26.309	30.139	2.013	4.266

Bij de investeringen in 2002 is aan bouwrente inbegrepen een bedrag van € 489.000.

Het gehanteerde rentepercentage is 4,50%.

Financiële vaste activa

	Totaal	Deelneming in groeps- maatschappijen	Vordering op groeps- maatschappijen	Overige deelnemingen	Overige vorderingen
Boekwaarde per					
1 januari 2002	20.086	-854	8.821	149	11.970
Investerings per saldo	1.011		-546	222	1.335
Resultaat deelnemingen	-524	-516		-8	
Boekwaarde per					
31 december 2002	20.573	-1.370	8.275	363	13.305

De financiële vaste activa omvatten de volgende deelnemingen.

Naam	Vestigingsplaats	Belang
NoordWater BV	Assen	100 %
NorthWater BV	Assen	100 %
Aquanet BV	Rijswijk	400 aandelen
Reststoffenunie BV	Nieuwegein	209 aandelen
Kiwa NV	Rijswijk	35 aandelen
WaterFonds		
Indonesie BV	Rijswijk	15 aandelen
Bos en Golf BV	Assen	40 %

	2002	2001
Eigen vermogen		
Maatschappelijk kapitaal	227	227
Aandelen in portefeuille	-148	-148
Totaal	79	79

	Totaal	Herwaarderings- reserve	Statutaire reserve	Bestemmings- reserve Ambon
Stand per 1 januari 2002	27.812	903	26.342	567
Toevoeging				
Verliessaldo 2002	-589		-589	
Af: dividend 2002	-6		-6	
Stand per				
31 december 2002	27.217	903	25.747	567

Overige activa en passiva

Voor de toelichting op overige activa en passiva wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld:

	2002	2001
Salarissen	6.884	6.441
Sociale lasten	895	838
Pensioenlasten	806	690
Pseudo-premies	-170	-172
Overige personeelskosten	<u>686</u>	<u>614</u>
Totaal	9.101	8.411

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn als volgt samengesteld:

	2002	2001
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.422	1.105
Machines en installaties	2.179	1.857
Leidingen en watermeters	1.570	1.551
Overige vaste bedrijfsmiddelen	<u>990</u>	<u>1.274</u>
	6.161	5.787
Resultaat bij verkoop	-64	-76
Doorbelaste afschrijvingskosten	<u>-</u>	<u>-64</u>
Totaal	6.097	5.647

De overige posten in de winst- en verliesrekening zijn toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening.

Assen, 25 april 2003

De directeur

K.J. Hoogsteen

De commissarissen

S.B. Swierstra
G. Evenhuis
A. Meijer
R.W. Munniksmā
M.J. Augusteyn

Winstbestemming

Statutaire bepalingen

De statutaire bepalingen ten aanzien van de winstbestemming luiden als volgt:

Artikel 26

- 1 *Van de vennootschappelijke winst kan jaarlijks een door de directie met goedkeuring van de raad van commissarissen te bepalen percentage worden gereserveerd, terwijl daarop voorts in aftrek worden gebracht de niet gedelgde verlies saldi van de voorgaande jaren, alsmede de belastingen die ten laste van de winst geheven zijn of geheven zullen worden, zo nodig door schatting vast te stellen.*

- 2 *De aldus resterende winst staat ter beschikking van de algemene vergadering. Van deze winst mag slechts een dividend worden uitgekeerd tot een percentage van maximaal de wettelijke rente.
Van het vorenstaande kan slechts worden afgeweken door de algemene vergadering op basis van een besluit genomen met drie/vierde van de uitgebrachte stemmen, tenminste vertegenwoordigende meer dan éénnenvijftig (51%) procent van het geplaatste aandelenkapitaal, in een vergadering waarin tenminste twee/derde van het geplaatste aandelenkapitaal vertegenwoordigd is. Dit besluit behoeft de goedkeuring van de raad van commissarissen genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin alle commissarissen aanwezig dan wel vertegenwoordigd zijn.*

Voorstel winstbestemming

Op grond van het resultaat over het jaar 2002 wordt voorgesteld om het verlies alsmede het statutair vastgestelde dividend ten laste van de statutaire reserve te brengen:

a)	Voor het statutair vastgestelde dividend (7%)	€ 6.000
b)	Onttrokken aan de statutaire reserve	€ -595.000
		€ -589.000

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening 2002 van NV Waterleidingmaatschappij Drenthe te Assen gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2002 en van het resultaat over 2002 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Zwolle, 25 april 2003

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.